

паэзія

пазэзія

Вольга Куртантіч

...выбельвай слова:

з жалю ці з журбы...

Пашанотны съпей у гонар съвятога Авера*

1.

Адведзіны, агледзіны, – і зноў
на небе вымкне зорак куламеса;
між яваю

і між чарноцьцем-сном
 заные сэрца колішнюю месу.

На споведзі запозыненых гадоў
 я папрашу найлюбыя украсы:
 шчаслівых сълёз,
 што лепшыя за стразы,
 румянец эратычны,
 слова з фразы:

“я вас...”
І больш

ня трэба мне
ніякіх слоў!

*Часопісны
варыянт.

2.

Цяжэе цемрыва на покуце душы,
гусьцее гук гаркавы ў паднябені;
нараніцу калядныя алені
ад'едуща у далеч-далячынь;
і ссыплецца пылковы срэбны сънег,
сълед замяце,
на разъбяных вакніцах
расъселяцца таропкія сініцы
трыумфаваць пра весьняе насьпех.
На боязнае сэрца варажу,
о, любасны, о, мой залатавусы;
не растуляе гук гаркавы вусны
і шчытны лёд скаваў маю душу...

3.

Каб перамовіцца з табой,
мне досьць малънасьці імгненьня;
між прахлых – жвір і спусташэнье,
спаміж жывых – пачуцьцяў боль.

Мілосынік; месьціч; велягур;
хочь: вісельнік;
хочь: пераемнік;
як не вяселіцца! –
таємны
загасьне шчок маіх пурпур.

Лябедзік; веснік;
варта б нам
вачмі зацяжліва сустрэцца –
і макаўе бліскучых цэркваў
надломлівала б напалам.

Ляцелі гускі рад па раду...
Крыкнулі яны раз-па-разу:
– Чаму, малойчык, ня жнішся?
– А як жа мне жаніціся?
Жнёвы ячменік выдзіралі,
як хлопцы дзевак выбіралі,
як хлопцы дзевак выбіралі,
росу з ячменю выціралі.

Выбольвай слова:
з жалю ці з журбы,
ці з ашуканства спагані ахвоту;

лябедзік; веснік –
выкрасълена цнота,
як – зънехаця ці зънекуль –
побач ты.

Нізюсенька ляцелі гускі ў рад
над долам, полем, над гаручым морам,
і невыразны шлях, і чорны морак,
і гусачкі ляцелі наўзагад.

Мілосеньк; месьціч,
глыбачэе нач,
мяне палоніць мораку чарноцце,
а неўмалотны
жвір
ляжыць
наўпроці,
а даўкі
жах
нялюбасьці –
наўзбоч.

Ляцелі птушкі рад па раду,
крыкнулі яны раз-па-разу:
– Чаму, малойчык, ня жэнішся?
– А як жа мне жаніціся?
Жнёвы ячменік выдзіралі,
як хлопцы дзевак выбіралі,
хлопцы ўсіх дзевак выбіралі,
росу з ячменю выціралі.
– Вазьмі, малойчык, гусачку,
калі да долу спусьціца.
...Чэрпала гуска крылкам ваду,
несла малойцу гора-бяду...

4. *Cantus firmus**

З-за воблакаў дасланы мне спакой,
што, як належна,
ў рад дыятанічны:
нясьпешлівы, сугучны, безаблічны –
быў запісаны боскаю рукой.

Наўзбоч расылі карыятыды дрэў,
расыпісваў дзень кустоў пустыя вазы,

* нязьменны напеў

і музыка лілася не адразу,
бы з Палесьціны цёк яе павеў:

принадай да раскошлівых часін,
да хуткай і шчасьлівае сустрэчы,
на готыку фігур сярэднявечных
бліскучым сънегам падаў серпанцін.

І лінавалі цені каля ног
абрысы перакуленага храма,
і пераймала дых з таго харала,
якім спрадвеку размаўляе Бог.

...бы з Палесьціны цёк яе напеў
цяготны,

мілагучны,
невыразны.

І расьцьвіталі ружы ў тонкіх вазах
і падалі пялёсткі іх на сънег.

5. Суламіта

* * *

Ці сэрца адкрыта,
ци з сълёз – каята,
мая Суламіта,
пусыці да Хрыста.

Агнёвыя вусны
да тога схілю,
хто вогненным кустам
прамовіў: люблю.

Уровень са съветам,
і з цемрай прысад
са словам – бы съследам –
на вышні пасаг;

саронскай лілеяй
мой голас цвіце,
пакуль не зъямею
ў куце ўва Хрысьце...

* * *

Зъедлівае зельле –
словаў гарката;

як на безвзямељлі
кленчу, сірата,
па тае *пальміры*,
дзе віно і храм,
дзе выходзіць з мірай
небавышні, Сам,

па жывых прысадах,
дзе ня мецьме скон;
ў садзе-вінаградзе –
Шуламіт і Ён.

Цалаваць адбітак –
дзе Яго пята;
дай мне, Суламіта.
З долу – да Хрыста.
(...)

9.

Хай застанецца логіка у вершах
ці музыцы,
каб не было бяды.
Магчыма, вас я пакахаю першай
праз месяца на небе залатынь;

праз тое цягамотнае маўчаньне,
і неўгамонны рух,
і погляд зьверх,
і атласова-хрусткі і адчайны,
бы на старожы,
перадвесні сънег.

Вы зябліся ў лёгкім палітоне
завеяй пра завею пеочы;
асудным вокам месяц залачоны
вам клаў пад ногі
нотныя ключы.

Што за карысьць
з журлівых перабораў;
не дай вам, Божа, так яшчэ пяяць:
натомлена,
прыгнечана
і хвора...
Я йшла насустрач, –
vas каралываць.